

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Факультет управління, економіки та права
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АЛЬТЕРНАТИВНІ ІНВЕСТИЦІЇ»

для здобувачів освітнього ступеня Магістр зі спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ДУБЛЯНИ 2025

Назва дисципліни: Альтернативні інвестиції

Розробник: к.е.н., доцент, кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Тофан І.М.

Шифр та назва галузі знань, здобувачів ступеня Магістр:

D Бізнес, адміністрування та право – D2 Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок

Викладач дисципліни: Тофан Іван Миколайович, к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справа та страхування
e-mail: ivantofan16@gmail.com

Затверджено на засіданні методичної комісії спеціальності D2 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок

Протокол № 2/1 від 05.03.2025 р.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс «Альтернативні інвестиції» спрямований на формування комплексного розуміння особливостей інвестування у нетрадиційні активи, що виступають важливим інструментом диверсифікації портфеля та підвищення його ефективності. Курс охоплює основні напрями альтернативних інвестицій, зокрема венчурний та приватний капітал, хедж-фонди, інфраструктурні проєкти, нерухомість, сировинні активи, криптовалюти та інші фінансові інновації.

Курс «Альтернативні інвестиції» надає здобувачам вищої освіти спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок практичні знання та навички, необхідні для аналізу дохідності та ризиків альтернативних активів, застосування методів оцінки інвестиційної привабливості, а також розробки інвестиційних стратегій із використанням сучасних фінансових технологій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Альтернативні інвестиції» є фінансові відносини та процеси, що виникають у сфері інвестування в нетрадиційні активи, включаючи оцінку їх вартості, управління ризиками, формування збалансованого інвестиційного портфеля та використання цифрових інструментів у сфері інвестиційного менеджменту. Особлива увага приділяється вивченню тенденцій розвитку глобального ринку альтернативних інвестицій, а також впливу інноваційних технологій на інвестиційні рішення.

Курс викладається у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. Обсяг курсу – 3 кредити ЄКТС (90 год.). Він передбачає 28 год. аудиторної роботи (14 год. лекцій і 14 год. практичних занять або занять із викладачем) та 62 год. самостійної роботи. Підсумковий контроль – залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Альтернативні інвестиції» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань та практичних навичок щодо особливостей функціонування ринку альтернативних інструментів інвестування, управління ризиками та визначення ефективності інвестиційних рішень у нестандартних фінансових сегментах. Курс спрямований на розвиток вмінь аналізувати специфіку альтернативних інвестицій, оцінювати їх привабливість, застосовувати сучасні фінансові інструменти для диверсифікації портфеля та підвищення його прибутковості в умовах динамічного ринкового середовища.

Цілі навчальної дисципліни «Альтернативні інвестиції»: ознайомити студентів з класифікацією та характеристикою основних видів альтернативних активів (нерухомість, хедж-фонди, венчурний капітал, приватний капітал, сировинні товари, криптовалюти, інфраструктурні проєкти тощо); розвинути навички оцінки ризиків та доходності альтернативних інвестиційних стратегій; вивчити методи формування збалансованого інвестиційного портфеля з використанням нетрадиційних активів; ознайомити студентів із сучасними тенденціями розвитку альтернативного інвестування та впливом цифрових

технологій на цю сферу.

Здобувач освіти повинен вміти застосовувати отримані знання для аналізу альтернативних інвестиційних можливостей, розробки та реалізації інноваційних інвестиційних стратегій, ефективного управління ризиками та використання сучасних фінансових технологій у процесі прийняття інвестиційних рішень.

У результаті вивчення дисципліни здобувач набуде компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ПРН)	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

	ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
--	---

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

- Тема 1. Сутність та призначення альтернативних інвестицій.
- Тема 2. Інвестиційні властивості та можливості збереження вартості.
- Тема 3. Досвід застосування SWAG-інвестицій за кордоном.
- Тема 4. Інвестиції в дорогоцінні метали.
- Тема 5. Інвестиції у художнє мистецтво та живопис.
- Тема 6. Інвестиції у розвиток альтернативних технологій.
- Тема 7. Інвестиції у виробничу галузь.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Альтернативні інвестиції» вивчається через аудиторні заняття, де магістранти отримують необхідні знання під час лекцій, практичних занять та консультацій, а також шляхом виконання самостійної роботи поза аудиторією.

Лекційний матеріал подається у формі лекцій-бесід і лекцій-візуалізацій. Лекція-бесіда забезпечує прямий контакт викладача зі студентами, дозволяючи звернути увагу на найважливіші питання теми та виявити особливості сприйняття матеріалу в процесі діалогу. Лекція-візуалізація полягає у візуальній подачі матеріалу з коментуванням візуальних матеріалів за допомогою технічних засобів навчання.

Практичні заняття включають різні форми та методи навчання, такі як виконання індивідуальних завдань, дискусії, тести, розв'язання задач та ситуаційних вправ. За потреби лекції та практичні заняття можуть проводитися дистанційно.

Самостійна робота передбачає виконання практичних завдань, передбачених програмою курсу, які не були завершені або не можуть бути виконані під час аудиторних занять, а також самостійне вивчення окремих питань.

Магістри працюють з друкованими матеріалами та інтернет-ресурсами, виконують усні та письмові завдання, готують доповіді та презентації, які розробляють індивідуально.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи магістрів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порухами академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістрів є підставою для її незарахування викладачем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Хомутенко Л. І., Усенко А. В. Альтернативне інвестування як спосіб диверсифікації інвестиційного портфеля: інвестиції в колекції вин. Економічний аналіз: зб. наук. праць, 2017. Том 27. № 4. С. 180-187.
2. Кальний С. В. Інвестування: практикум : навчальний посібник / С. В. Кальний. Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2020. 135 с.
3. Introduction to Alternative Investments. Planning Capital Management. URL: <https://planningcapital.com/wp-content/uploads/2015/05/Introduction-toAlternative-Investments.pdf>

Допоміжна:

1. Поважний О. С. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. / О. С. Поважний, Н. С. Орлова, А. Л. Свечкіна. 2-ге вид., виправл. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2012. 360 с.
2. Петухова, О.М. Інвестування: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 335 с.
3. Сохацька О., Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків / Роговська- Іщук І., Вінницький С. К.: Кондор, 2012. 305 с.
4. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL : [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua).
5. Статистика та аналітичні матеріали Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : URL : [http://www. nssmc.gov](http://www.nssmc.gov).
6. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С. / Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. та інші. К : Гуляєва В.М., 2018. 484 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси

- Бібліотека ЛНУВМБ ім. С.З. Ґжицького (Північний кампус): м. Дубляни, вул. В. Великого, 1; тел. 22-45-915
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
- Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
- Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

- <https://zakon.rada.gov.ua>. – Законодавство України

- <https://www.minfin.gov.ua> – сайт Міністерства фінансів України
- <https://www.uaib.com.ua/> - сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу
- <https://ubta.com.ua/> - Українська асоціація бізнесу та торгівлі
- <https://www.bank.gov.ua> – сайт НБУ